

עטרת שלום

עלון שבועי שיע"י מוסדות קאמרגא בארה"ק – בניסיונות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
רח' ארזי הבירה 48 ירושלים
פרשת מקץ – הנוכה

בס"ד, עש"ק פרשת מקץ
כ"ט כסלו תשפ"ב – שנה י"ג גליון תקפ"ז

זמני הדלקת הנרות ומוצי"ש

ירושלים	3:59	5:15	5:52
בני ברק	4:13	5:16	5:48
ניו יורק	4:10	5:28	5:40
מונטריאל	3:53	5:11	5:23

נא לשמור על קדושת הגליון

עטרת ראשנו

דברי תורה מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

וַיְהִי מִקֵּץ שְׁנַתִּים יָמִים וּפְרָעָה חָלַם וְהֵנָּה עֹמֵד עַל הַיָּאָר (מא א)

דוד, כמו שכתוב ביחזקאל (לו יט) 'כה אמר אדני' הוי"ה הנה אני לקח את עין יוסף וגו', ונתתי אותם עליו את עין יהודה ועשיתם לעין אחד והיו אחד ביד', 'ועבדי דוד מלך עליהם ורועה אחד יהיה לכולם'. וזהו כל התכלית של השני ימים טובים של חנוכה ופורים שהם הכנה לגאולה הכללית, ולכן איתא בתלמוד ירושלמי (תענית פ"ב ה' יב. ועיין בבלי ר"ה יט:) אמר רבי בא, ואפילו תימא במלה לעתיד לבוא מגילת תענית, חנוכה ופורים לא במלו עיי"ש. כי הם הכנה והגורם לגאולה הכללית עיי"ש משיח בן דוד.

כשיתקון כל השבע מדות יתגלה מלכות בית דוד

והנה באמת כל העולם עומד על שני העמודים האלו של נצח והוד, בחינת יבין ובוטו שבנה שלמה המלך בבית המקדש (פרדס רמונים שער כג פרק ג), שהם משפיעים לבחינת מלכות בית דוד, ולכן בודאי כדי שיבוא משיח בן דוד צריך מתחילה לתקן כל השבע מדות שהם הבחינה של משיח בן יוסף, וכשיתקנו את כל השבע מדות יתגלה מלכות בית דוד.

לעולם לא ירדה שכינה למטה מעשרה טפחים

נמצא מכל זה שהגאולה של חנוכה ופורים הם כעין לעתיד לבוא, ולפי"ו נראה ליישב שלכאורה צריך להבין לפי מה שאמרו חז"ל בסוכה (ה ע"א) רבי יוסי אומר, מעולם לא ירדה שכינה למטה מעשרה טפחים עיי"ש. ופשטות הענין כי הרי השכינה הלכה בגלות, והשכינה כוללת בה עשרה דרגות, אבל אם ח"ו לא מתנהגים בני ישראל כדבעי, אזי מתמעטת השכינה לדרגה אחת, אבל לפחות ממדרגה אחת היא לא מתמעטת כמבואר ממרן הארז"ל (עין חיים שער המלכים פ"ה), וזה הווננו לעולם לא ירדה שכינה למטה מעשרה טפחים, היינו שלא יכולה לרדת כל עשרה דרגות שלה, רק נשארה תמיד בדרגה אחת.

נר חנוכה מצוה להניחה בתוך עשרה טפחים

עכ"פ לפי זה צריך להבין אך אמרו חז"ל בשבת (כא ע"ב) נר חנוכה מצוה להניחה בתוך עשרה טפחים, וכן נפסק בשו"ע (פי' תרע"א ס"ו), ומבואר בפע"ח (שער חנוכה פרק ד) סודו, שהוא כדי להוריד ידו להדליק למטה מעשרה טפחים עיי"ש, וזה ידוע שסוד המנורה היא השכינה כמבואר בלקו"ת פרשת תרומה, וא"כ האך מדליקים למטה מעשרה טפחים הרי השכינה אינה יורדת למטה מעשרה טפחים.

המשך בעמוד הבא <<<<

מתחלפין מן זשסר"ק, וא"כ הר"ת של שנה הוא ספירת נצח הוד.

חנוכה ופורים הם נצח והוד, וגאולת יוסף ליסוד

והנה איתא בפרי עין חיים (שער מקראי קודש פ"ד) ממרן הארז"ל כוונת חנוכה, שספירת נצח והוד הם בחינת הימים טובים שהוסיפו חז"ל שהם חנוכה ופורים עיי"ש. וא"כ הפסוק מקץ שנתים ימים מרמז על הגאולות שהיו לבני ישראל בחנוכה ופורים, חוץ מגאולת יוסף הצדיק מבית אסורים שמדבר התורה, שהוא בחינת יסוד.

יוסף הצדיק בחינת משיח בן יוסף

והביאור הוא דהנה ידוע מחז"ל (סוכה נב:): שמתחילה צריך לבוא משיח בן יוסף ואח"כ יבוא משיח בן דוד עיי"ש. וזהו שרצה יעקב אבינו להקדים שיהיה יוסף הצדיק הבחינה של משיח בן יוסף, ויגאל את בני ישראל ויהיה הקץ הגאולה, ולזה הטעם כיבד יעקב את יוסף הצדיק יותר משאר השבטים, כי לפני משיח בן דוד צריך לבוא לתקנו משיח בן יוסף.

יוסף הצדיק תיקן גם בחינת התפארת

נמצא שכאן מדבר התורה מגאולת יוסף הצדיק שהיה לו תיקון וגאולה פרמית, ושנתיים ימים הם ג"כ הבחינה של שני גאולות חנוכה ופורים שהם נצח והוד, ועם יוסף הוא בחינת יסוד, והכול נמשך ממה שתיקן את הבחינה של זפרעה חלם היינו שכל דבר שיש בקדושה יש ג"כ בטומאה, שפרעה היה בחינת חולם שהיא בתפארת של הטומאה, אבל יעקב אבינו הוא בחינת תפארת שהיא ניקוד חולם שבקדושה, ועיי"ש שפתר יוסף את החלום של פרעה, הכניע אותו ותיקן בחינת חולם שהיא בתפארת, ולכן נמצא בתורה הענין של חלום אצל יעקב אבינו ויוסף הצדיק ששניהם היו בדרגה של חולם.

חנוכה ופורים הם הכנה לגאולה הכללית

וכל הגאולות הללו של יוסף וחנוכה ופורים, הוא הכנה לגאולה הכללית למלכות בית דוד, בחינת והנה עומד על היאר שבני מלכות, כמו שכתב אא"ו הגה"ק רבי יצחק יהודה יחיאל מקאמרגא זיע"א בספה"ק היכל הברכה. היינו שגם הגאולה של יוסף, וגם השני ימים טובים של חנוכה ופורים שחז"ל תיקנו, הוא רק הכנה למלכות בית דוד בחינת מלכות, וזהו עומד על היאר שהם עומדים וקודמים לבחינת היאר שהיא מלכות בית

רמוזה יומין דחנוכה בפרשת מקץ

הנה ידוע דליכא מידי דלא רמוזא באורייתא (תענית ט.), וא"כ הרי כל שנה חל יומין דחנוכה בפרשת מקץ, לכן צריכים לבאר היכן רמוזה יומין דחנוכה בפרשת מקץ. והנראה לומר שמרומזו בפסוק הראשון של הפרשה.

עיי" גאולה פרמית יבוא גאולה כללית

דהנה ידוע מה שפירש מרן קוד"ק רבי ישראל בעש"ט זיע"א (בעש"ט עה"ת בראשית קס"ו) על הפסוק 'קרבא אל נפשי גאלה' (תהלים סט יט), שכל אחד מישראל צריך לגאול את עצמו בגאולה פרמית שהוא גאולת נפשו מגלות יצר הרע, כי 'נפשי' הוא מלשון יחיד, להורות שכל אחד מישראל צריך לגאול את עצמו בגאולה פרמית, וכשיגאל כל אחד ואחד מישראל גאולה פרמית, אזי ממילא יהיה אחר כך גאולה כללית, ולכן כל מה שעושה האדם הישראלי צריך לעשותו הכנה לגאולה הכללית עיי"ש.

יעיאת יוסף מבית אסורים הוא הכנה לגאולה הכללית

וזדו מה שכתוב זיהי מקץ שנתים ימים היינו שכל גאולה וגאולה שהיה לבני ישראל הכול הוא הכנה לגאולה הכללית, ולכן כאן שמדבר התורה ממה שהיה גאולה פרמית ליוסף הצדיק שיצא מבית אסורים, והוא היה הקץ והגאולה הראשונה הנמצא בתורה, הכול היה הכנה לגאולה הכללית.

גלות יין החשיכה עיניהם של ישראל

והביאור בזה דהנה המדרש (כ"ד פט א) מסמך כאן הפסוק 'קץ שם לחושך' (איוב כה ג), והכוונה בזה שאמרו חז"ל (כ"ד ב ד) חושך זה גלות יין, שהחשיכה עיניהם של ישראל בגירותיהן, שהיתה אומרת להם כתבו על קרן השור שאין לכם חלק בארץ ישראל. ממילא יכולים לומר לפי"ו, שכונת המדרש לומר שכאן מרמז התורה את הענין של יו"ט חנוכה.

תיבת שנה מרמז לנצח והוד

והוא כמו שכתב אא"ו הגה"ק רבי אליעזר צבי מקאמרגא זלה"ה בספה"ק בן ביתי (ה"א דף צו.). שמפרש כאן הפסוק וז"ל: רצונו לומר, שנה עולה ספיר"ה, וב' שנים הם ב' ספירות, שהם נצ"ח והוד הנקראים ימים בסוד 'כל היום דו"ה' (איכה א ג) אותיות הו"ד כנודע, וקץ של ב' ספירות נו"ה הנ"ל הוא יסוד צדיק הנקרא ק"ץ ח"י כנודע וכו', עיי"ש לדרכו. ויש לרמז עוד שהרי אותיות ש' ס'

סוד הדלקת נרות הנוכה ומצות להודות ולהלל

תבין אחי סוד חנוכה תיקון הוד (פע"ח חנוכה פ"ד), לחנך הנערים, שהם היצרים לקדושה, ולטהר מקדש השם ממומאת הנדה, צלם הרע של יון, ולהדליק נרות בסוד זי"ן הבלים להבת שלהבת, רוח הקודש בחינת המלכות המעלה מ"נ לבנה בחינת הבלים. וסוד נרות 'נר מצוה ותורה אור' (משלי ו כג), לתקן הצלם הקדוש באור ונר, ודי בזה אחי כי אכ"מ.

ותבין סוד להודות ולהלל (כמ"ש בעל הניסים) בימי החנוכה, בסוד הללויה שמא ושבתא (וזה"ק ח"ב קעח:), סוד יו"ד ה"י, יו"ד ה"ה, מספר 'הלל', לתקן הגאווה של מצרים וכל הקליפות, ולהחזירה להש"ת, כי הוא בעל גאווה אמיתי, ולא גאווה 'דוה' היפך הוד של שקר, היונק מרגל אחד של הוד (ע"ח ש"ח פ"ה), אבל להש"ת לו יאתה הגאווה 'היה מלך גאות לבש' (תהלים צג א). וכל כוונת הלל הוא ביטול עבודה זרה, כמו שאומרים בהלל 'כמוהם יהיה עושיהם' (שם קטו ח). ומדליקין נרות להדליק נר חנוכה, בסוד נר וד"ם אד"ם מספר חנוכה, לתקן היצרים והיצרים על ידי להבת שלהבת, ובהמשך להוד שלה משורש הוד זקן, שלש עשר מדות הרחמים הנמשכים בימי החנוכה, ולכן מצות הלל מסוגל לתקן פגם גאווה.

וחקוק מצות הלל באות ק' פשוטה של לרע"ך, סוד הכ"ת, כמעט 'מאתך' מא"ת כ"ף שהוא כ"ת, המבואר בדברי מרן (פע"ח שער השבת פכ"ג). ומצות נר חנוכה באות ש' של אש"ר, סוד 'ציר' 'ציר' צלם קדוש מצפ"ן שהוא בא"ת ב"ש שם הו"ה, מספר צ"ר, לתקן יסוד דנוקבא היכל השם, לטהרה מכל רע, על ידי אבות אברהם יצחק יעקב, בסוד 'באר חפרוה שרים' עיין לקו"ת חקת, אמן.

'אוצר החיים' נשא דף לה מו"ד מרבתינו יצחק אייזיק מקאמרנא

לתקן הניצוצין שנפלו שם, ועי"ז ליוכות לש"י עולמות, רדו שמה תיכף ומיד ושברו לנו משם ונחיה ולא נמות ועי"ז יהיה לנו ישועה ואתחלתא דגאולה. והשם יתברך יעזור לנו ישועה בקרוב.

'מעשה שלום' מרבתינו שלום מקאמרנא
אַתָּה תְּהִיָּה עַל בֵּיתִי וְעַל פֶּיךָ יִשָּׁק כָּל עַמִּי רַק
הַכֶּסֶף אֶגְדֵּל מִפְּנֵי (מא מ).

ר"ל אתה תהיה על ביתי שאתה תמלוך בכל ממשלתך בכל ימי החול של הגלות, כי עבור זה נקרא מנ"ט שר עולם, ועל פיך ישק יתון כל העולם, כנודע שבזמן שבית המקדש היה קיים היה יורד השפע של מזון ע"י השכינה הקדושה, אבל עתה בגלות יורד השפע ע"י מנ"ט, ר"ק הכס"א אגד"ל מנ"ך מספר אליעזר צב"י ב"ן גימ"ל.

ב'ן בית' מרבתינו אליעזר צבי מקאמרנא
וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל אָחִיו אֲבָל אֲשָׁמִים | אֲנַחְנוּ עַל
אֲחֵינוּ וְגו' (מב כא).

'אשמים' בפסיק, כידוע ממרן הריב"ש טוב שבריאת העולם כהרין קמצא דלבושא מניה וביה

(פירוש קמצא הוא חגב אשר יש על גופו מלבוש, והלבוש הוא ממנו עצמו חלק מנופו ממש, כ"ה כביכול כל העולמות אלו, דאיתו וחייהו ונרמיהו חד בהון), וכח הפועל בנפעל אפילו בגשמי. וכשהיה מרן הקדוש רואה כלי אמר כל המחשבות שהיה לאומן בשעת עשייתו, ומכל שכן כביכול, ובכל מיני צער יש שם ניצוץ ממנו יתברך, אלא שהוא בכמה לבושים, וכאשר יתן לב להבין שגם שם אתו עמו יתברך, הוסר הלוש ונתבטל הצער, כי צדיקא שלוחי דמטרוניתא, ומה שחסר להם ידעו שזה חסרון הוא בשכינה, והוא צער אמיתי, אבל צער גשמי הוא הבל, ויקח עיקר צער בלבו על שורש נשמתו ואורות עליונים, שהם חסרון מהשפעתם וחיותם אמיתי. וזהו שאמרו אלו הקדושים 'אבל אשמים' שצערנו על החסרון אמיתי שיש באורות עליונים, ואח"כ אמרו היודי וצערם 'אנחנו על אחינו', אבל עיקר צערם היו על אורת עליונים הנעלמים, על שהם אשמים בחסרון אור וחיות אין סוף.

'היכל הברכה' מרבתינו יצחק אייזיק מקאמרנא

וַיְהִי מִקֵּץ שָׁנָתִים יָמִים וּפְרָעָה חָלַם וַהֲנִיחַ עַמְּדוֹ
עַל תֵּיִאָר (מא א).

במדרש מסמיך כאן הפסוק 'קץ שם לחושך' (איוב כח ג). והביאור בזה דהנה במדרש (כ"ד ב ד) איתא 'חושך' נקרא מלכות יון, שהחשיך עיניהם של ישראל בגזירותיו. והנה גם חנוכה היה בבית שני המכוון ליצחק כנודע, והנה יצחק איתא בויה"ק (ה"א כג): דהוא אותיות ק"ץ ח"י. וזהו 'קץ' אור הגאולה, 'ח'י' ר"ת ח'ושך יון, לרמוז שבוכות יצחק שהיה הראשון שנימול לשמונה, המתיק את מלכות יון, שבוכות ברית מילה שהוא בשמונה נעשה גם חנוכה, ולכן נעשה הנם של חנוכה שמונה ימים. ולכן מסמיך כאן המדרש הפסוק הנ"ל, כי הרי חנוכה הוא תיקון חטא מכירת יוסף, כמבואר במגלה'עמוקות ש'מלך יון' מספר יוס"ף ודוק.

'פרי חיים' מרבתינו חיים יעקב מקאמרנא
וַיְרָא יַעֲקֹב כִּי יֵשׁ שָׂבֵר בְּמִצְרַיִם וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב
לְבָנָיו לָמָּה תִּתְרָאוּ. וַיֹּאמֶר הֲנִיחָה שְׂמֵעָתִי כִּי יֵשׁ
שָׂבֵר בְּמִצְרַיִם רְדוּ שָׂמָּה וּשְׁבֵרוּ לָנוּ מִשָּׁם וְנַחֲיָה
וְלֹא נָמוּת (מב א-ב).

צריך להבין למה לא רצו השבטים הקדושים לירד למצרים, כמו שאמר להם יעקב אבינו למה תתראו וצריך טעמא לדבר. ונ"ל כי יעקב אבינו היה יודע, כי לאחר חטא אדם הראשון, נפלו כמה וכמה ניצוצין קדושים בכל העולם, וירדו למצרים ג"כ, וצריכים לתקנם ולהוציאם משם, ועי"ז מקרבים את הגאולה כנודע ממרן האר"י הקדוש זי"ע (שער הכוונות דרושי הפסח ד"א). אבל מכל מקום השבטי ייה היו מתיראין לירד למצרים, שהיא היתה מקור הטומאה, ויעקב אמר להם שלא תתראו רק ילכו לשם מהר ולא יכשלו שם.

ואיתא בחכמו"ל (מסכת עקצים פ"ג מ"ב) כי על כל מצוה ניתנן לו ש"י עולמות. וזה שאמר הפסוק הקדוש וירא יעקב כי י"ש שבר במצרים שאף שבמצרים יש שבר שבידה וטומאה, אעפ"כ אפשר שם לתקן הניצוצין קדישין, ויקבלו שבר ש"י עולמות. וזהו ג"כ הפירוש ויאמר יעקב לבניו למה תתראו למה אתם חוששים מלירד למצרים, ויאמר הנה שמעתי כי יש שבר במצרים שיכולים שם

המשך עטרת ראשנו

בתנוכה מאיר אור התורה הקב"ה יעזור שנוכה שכמו בימים ההם התגברו יוחנן כה"ג ובניו הקדושים על היוונים ועל המתיוונים שרצו להשכיח התורה והמצוות, כן נוכח בזמן הזה להתגבר על אלו שרוצים להשכיח התורה והמצוות, וכל הכוח הוא ע"י עסק התורה כמו שאומרים בעל הניסים 'זוידים ביד עופסי תורתך' שכל המזידים והמצירים והמקטרגים יכולים להתגבר עליהם ע"י שעוסקים בתורה, ועי"ז יבוא משיח בן דוד לגאלנו בב"א.

ז' ספירות דיצירה, וא"כ סיום עולם העשיה יהיה כמקום עולם היצירה, היינו שלע"ל יעלו העולמות כמו שהיו בשעת בריאת העולם.
בתנוכה מאירים לעשר ספירות דעשיה ואם כן הרי אמרנו שחנוכה ופורים הם כעין הגאולה העתידה, והיא הכנה על לעתיד לבוא, ולכן צריך השכינה לירד למטה מעשרה מפחים כדי להאיר לעשרה ספירות דעשיה, כדי שיתעלו לעשרה ספירות דיצירה והוא כעין לעתיד לבוא, וא"כ לא נחשב שירדה שכנה למטה מעשרה מפחים, כי הוא למעלה ביצירה כעין התיקון דלעתיד לבוא והבן.

בחסא אדה"ר ירדו העולמות י"ד ספירות אלא יש לומר, שידוע דאחרי חטא אדה"ר ירדו העולמות י"ד ספירות כמבואר בלקו"ת פרשת בראשית בענין חטא אדה"ר, וזהו שאנו אומרים בתפילת מוסף של יו"ט 'מפני ה"ד שנשתלחו במקדשך' היינו שעי' חורבן הבית ירדו העולמות י"ד מדרגות, ולפי"ז י"ל שמבואר שם, שלעתיד לבוא אחרי שיעמדו רגליו על הר הזיתים שיהיה למעלה מעשרה כדברי הגמ' בשבת שם, יתעלו י"ד בחינות העולמות, ואז תהיה נה"י למעלה מעשרה דעשיה, כי ד' ספירות דעשיה יהיו במקום ד' אחרונות דבריאה, וז' ספירות דעשיה יהיו במקום שהוא עתה

עטרת המועדים – זאת חנוכה

ליקוט דברי אלוקים חיים מפי כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

חנוכה הוא גמר החתימה

הנה ידוע מה שמבואר בספרים הקדושים (זרע קודש בני יששכר תולדות אהרן) שאע"פ שהכתיבה הוא בראש השנה וחתימה ביום הכיפורים וגמר הדין בהו"ר, עכ"ז עיקר סוף גמר החתימה הוא בחנוכה, ועד אז אפשר עוד לשוב בתשובה ולשנות הגור דין.

ואפשר לומר שזה מה שרמזו חז"ל במדרש (ב"ר ו ה) עה"פ 'כה אמר הוי"ה הנותן בים דרך ובמים עזים נתיבה' (ישעיה מג טז) רבנן אמרי 'הנותן בים דרך מעצרת ועד החג, ובמים עזים נתיבה' מן החג עד חנוכה. רואים שחנוכה הוא מחובר וקשור עוד לחג ולימים הנוראים.

וכן רואים מכתבי מרן האריז"ל בשער היחודים (פרק י) מה שצריך לכוון בחודש אלול בפסוק 'הנותן בים דרך', ואומר שם שאז נפתחים הי"ג מכילין דרחמי תיקוני דיקנא, וכן רואים שגם בחנוכה נפתחין הי"ג מכילין דרחמי כמבואר בכוונת חנוכה ממרן האריז"ל ע"ש. עכ"פ רואים מכל זה שעד חנוכה יש עוד תקוה, ואפשר עוד לשוב ולשנות גזר דינו שיהיה לרחמים ולרצון אמן.

זאת חנוכה תשי"ס

יום השמיני שהיא בחינת בינה בחינת התורה
וזהו מעלות וחשיבות יום השמיני של חנוכה הנקרא זאת חנוכה, כי הוא מרמז לבינה שהיא הספירה השמינית מתתא לעילא, וכמו שמבואר ממרן האריז"ל (שער הכוונות דרושי חג חנוכה ד"א) שחנוכה בגי' ס"ג הוי"ה, להורות על המשכת אור הבינה בימי חנוכה, וכן צריך לכוון שר"ת להדליק ניר חינוכה הוא שם קדוש הנקרא נח"ל היוצא מר"ת נוצר חסיד לאלפים. ועניינו הוא אור הנמשך מן אימא לזו"ן עיי"ש. וכן מבואר בפרי עץ חיים (שער חנוכה פ"ד) שבכל יום ויום משמונת ימי חנוכה מתגלגל אחד מיי"ג מכילין דרחמי הנמשך מאימא, עד שביום השמיני שהוא נוצר חסד, מעוררת בימה כל שאר המדות, ע"י בטישה דנוצר עם ונקה, שהם בחינת חכמה ובינה, כדי להשפיע למטה עיי"ש.

ולכן יום השמיני שהיא בחינת בינה בחינת התורה, שכדי להשיגה בשלמותה, צריך להקדים אליו השבעה ימים הראשונים בתיקון הזי"ן מדותיו. ולכן מובן למה השתנה יומין דחנוכה שהיא שמונה ימים ולא שבעה כמו סוכות ופסח, לרמז ששורש עבודת יומין דחנוכה הוא כדי לתקן האדם את מדותיו, ועי"ז יזכה לנר מצוה ותורה אור בתכלית השלימות.

ליל שב"ק זאת חנוכה תשי"ז

זאת חנוכה הוא גם הענין של חנוכה המזבח
והנראה לומר טעם למה שכתבו הספרים הקדושים (זרע קודש בני יששכר תולדות אהרן), שאע"פ שהכתיבה הוא בראש השנה וחתימה ביום הכיפורים וגמר הדין בהו"ר, עכ"ז עיקר סוף גמר החתימה הוא בחנוכה, ועד אז אפשר עוד לשוב בתשובה ולשנות הגור דין.
והוא משום שביארנו כמ"פ, הענין מה שפרשי"י (ח ב) עה"פ 'בהעלתך למה נסמכה פרשת המנורה לפרשת הנשיאים, לפי שכשראה אהרן חנוכת הנשיאים חלשה אז דעתו, שלא היה עמהם בחנוכה, לא הוא ולא שבטו, אמר לו הקב"ה, חייד שלך גדולה משלהם, שאתה מדליק ומטיב את הנרות. והרמב"ן פירש שזה הולך על נרות חנוכה שקיימים לעד עיי"ש.

וביארנו שהנשיאים שהקריבו את הקרבנות היתה רק חנוכת המזבח שהוא בחצר כמ"ש 'זאת חנוכת המזבח' (במדבר ז פד), משא"כ אהרן הכהן שהוא הדליק את המנורה שהיתה במשכן, עשה חנוכת המשכן שהוא יותר גדולה בקדושתו.

ואם כן יש בזאת חנוכה, גם הענין של חנוכת המשכן שהוא ע"י נרות חנוכה, וגם הענין של חנוכת המזבח, ולכן זאת חנוכה גדולה מעלתו עד מאוד. והרי על המזבח הקריבו את הקרבנות שהם מכפרים על כל עונותיו של האדם, לכן זאת חנוכה הוא גמר הזמן של מחילת העונות וגמר חתימה טובה. הקב"ה יעזור שיהיה גמר חתימה טובה ושנה טובה, בביאת גואל צדק בב"א.

ליל שב"ק זאת חנוכה תשי"ז

זאת חנוכה הוא שלימות המלכות
והטעם שהיה חתום דייקא בחותם, כי הרי ביום הכיפורים אומרים בעילה וחתום לחיים טובים, כי אז נעשה בשכינה בחינת חותם, וחות"ם ידוע מדברי מרן האריז"ל (ענין בעץ חיים שער לט דרוש יא ס"ק יג, ובשער הכוונות דרוש ה ליה"כ) שהוא בגימטריא תני"ה, ג' מילואי אהי"ה עיי"ש. וזהו שהיה הפך שמן חתום בחותם, כי חותם מרמז על סוף וגמר ושלימות הדבר, כי כל חתימה היא בסוף, לרמז שזוהו הפך שמן היו יכולים להמשיך את כל התשע מדרגות, וזהו שמצאו את הפך חתום בחותם שמרמז על השלמה שהשלימו את כל שאר המדרגות של המלכות בשאר הז' ימים.

ולכן הסוף של החותם היא באמת בזאת חנוכה שבגי' מלכו"ת לרמז על שלימות המלכות הנעשה ביום זה, ולכן אמרו תלמידי מרן הבעש"ט הקדוש, שהיום הזה בזאת חנוכה הוא גמר החתימה של יום הכיפורים ושל הושענא רבא, כי חותם היא בחינת השלמה, שחנוכה היא השלמה של יום הכיפורים והושענא רבא, וכמו שאמרו במסכת שבת (כא:): שב"ש אומרים שפוחת והולך כנגד פרי החג, היינו שהוא חותם וגמר של הושענא רבא וכל הימים הנוראים, ולכן יכולים עוד עכשיו להשלים את הבחינה של חותם, וכן ב"ה שאוחזים שמוסיף והולך משום שמעלים בקודש, היינו שצריכים להשלים ולהוסיף את כל התשע חלקים שהיה חסר למלכות. וכמו שאומרים בנוסח של ועל הניסים, שמונה בחינות, היינו שכל סוגי ישראל צדיקים ועוסקי בתורה השלימו בחינה אחת ממה שחסר ממדרגות השכינה, כי כל אחד יש לו את הכוח להשלים את השכינה.

זאת חנוכה תשי"ח

זאת חנוכה הוא הגמר של תיקון המזבח סוד התורה
בזאת חנוכה כתוב בספרי"ק בת עין (וישב ד"ה) זיהי כמשלש חדשים) שמביא בשם מרן האריז"ל, שעיקר סוף גמר החתימה היא בחנוכה עיי"ש. והטעם כי כל גמר חתימה הוא ע"י התורה, כמו הבחינה של משנה תורה שקוראים בליל הושענא רבא, ומבואר ממרן האריז"ל (שער הכוונות דרושי חג הסוכות ד"ו) שעי"י קריאתו נעשה החותם חיים, כמו כן בזאת חנוכה שהוא הגמר של תיקון המזבח שהוא סוד התורה, לכן נעשה בזה היום הגמר חתימה טובה. ולכן בזה היום נוכל להמשיך הבחינה של תורה, וכן את כל היחודים שהמשיכו בנרות חנוכה, ועי"ז יהיה היחוד השלם, וגמר חתימה טובה ברוחניות וגשמיות, ונוכה לובא

לציון גואל בב"א.

זאת חנוכה תשי"ז

זאת חנוכה הוא גמר חלק התיקון של חטא של אדה"ר

זאת חנוכה שהוא יום האחרון של חנוכה הוא גמר חלק התיקון של חטא של אדה"ר משנה זו, והרי דיברנו למעלה שהחתימה של השנה הוא כשנתקן החטא של אדה"ר של שנה זו, וא"כ זאת חנוכה שהוא הגמר התיקון של חטא אדה"ר משנה זו, א"כ הוא ג"כ גמר החתימה של שנה זו. הקב"ה יעזור שביום הזה שהוא גמר החתימה של שנה זו, יהיה לנו חתימה טובה ושנה טובה וברכה והצלחה, ונושע בכל מה שצריך, ונוכה לגאולה שלימה בב"א.

זאת חנוכה תשי"ח

טעם לשריפת הפתילות בזאת חנוכה

יש לומר טעם למה שאיתא בסידור ר' שבתאי (בכוונות חנוכה) בשם המקובלים, וז"ל: מצוה מהמובחר להדר דווקא אחר שמן זית להדליק, כי הנס היה בשמן, וצריך לשער מספר מ"ד דרה"ם שמן. והפתילות מהן יניח עד ליל שמיני, וידליקם עם שאר שמן זית שנשאר, וסגולתו להינצל מהריגת דם עיי"ש. והטעם למספר מ"ד דרה"ם, כי כל הנרות של השמונה ימים עם השמשים הם מספר מ"ד נרות, וזה מבואר בספר מנהגי מהרי"ל הלכות חנוכה, שהיה תוחב השמש למעלה מכל הנרות, סימן שרפים עומדים ממעל לו (ישעיה ו ב), ר"ל ל"ו נרות חנוכה מלבד השמשים שמדליקין בהן, הם השרפים יעמדו ממעל ה"ל"ו. וכתב עי"ז בספר קב הישר (פרק צו) וא"כ לפי זה, יש קדושה גדולה גם כן בנרות של השמשים, אשר הן יותר קצת גדולים מן הנר של חנוכה, שהנר השמש הוא דוגמת הכהן שהיה מדליק נרות בבית המקדש, ודוגמת שרפי מעלה המדליקין בוצינן קדישין שיאירו פני כסא כבודו יתברך, כי השמשים הם קדושה יתירה יותר מנרות של חנוכה עיי"ש.

והביאור בזה שזה איתא בשער הכוונות (דרושי חג חנוכה ד"א) שסוד חנוכה היא הבלעת הדמים שלא יהיה לחיצונים יניקה מהם, וז"ל: שצריך לכוין בהדלקת נר חנוכה בשם נח"ל, שהוא בגי' הוי"ה דמ"ה דאלפין, ואת אל"ף שבאמצע מילוי אות ו', היא שם אהי"ה בריבועו, כזה יו"ד ה"א ו' א' א"ה אה"י אהי"ה ו' ה"א, כי שם זה מורה ענין אימא המאירה בז"א בהתלבשה בתוכו, וכבר נתבאר השם הזה בדרוש א' של פסח ויציא מצרים עה"פ 'שופך דם האדם באדם דמו ישפך' (בראשית ט ו) ועיין שם ביאורו.

וא"כ יש לומר שהריגת ד"ם בא ממה שחסרה אות א' במילוי הוא"ו משם מ"ה, אבל עיי' שממשיכים את אילופו של עולם, נמשך אות א' בד"ם ונעשה שם מ"ה שמתקן את כל העולמות כידוע. וזה האות א' נמשך לשם מ"ה בחנוכה, עיי' שמדליקים את הנרות עם שמן שהוא בחינת חכמה כנ"ל, כי אות א' הוא בחינת חכמה כמ"ש יואאלפך חכמה (איוב לג לג).

ולכן בזאת חנוכה שורפים את הפתילות של נרות חנוכה עם אש, כי אש הוא בחינת חכמה (עץ חיים שער דרושי אביע"ד ד"א), כי עי"ז נמשך בשלימות האות א' בשם מ"ה, ולכן סגולתו להינצל מהריגת ד"ם.

זאת חנוכה תשי"ט

עטרת החסידות

מספרי רבותינו הקדושים ז"ע

ויאמר יוסף אל פרעה הלום פרעה אחד הוא את אשר האלהים עשה הגיד לפרעה: (בראשית מא כה)
ענין ודיני חלומות והטבתם

חלומות של הצדיק

מבואר בספר הכהן הגדול **מוהרי"י**, (צפנת פענח דף ס"ב) שלפעמים צדיק כשיש עליו ליתן לסיטרא אחרא חלקם, [הוא] נמסר בידם בעת השינה, ויש לו צער גדול הן בעת השינה הן אחר כך, ובוז [הוא] נפדה מן המקטרג, וכך מבואר בליקוטי תורה ת[ה]לים.

אמנם הצדיקים ידידי השם יתברך, מה שיש לאלו בהקפיץ צרות ועיניים יש להם בשינה, ואינם רואים חלום טוב כי אם חלום רע, כדי לייסרם לזכותם לתקנם לעולם הבא. ויכן יתן השם יתברך לידיו בשינה לחם העצבים, בהיותו ישן מצערין אותו הקליפות, והוא עצוב שסובר שהוא מרוחק ומושגא מאת השם יתברך. וכל זה [היה] בדוד, כמו שפירש בוהר (זוהר ח"א ר.ו) שהיו מראין לו הדמים והפחדים שיהיה לו בעת מלחמה, וזהו 'כן יתן לידיו שנה' (תהלים קכז ב).

ודע, שלפעמים לרגע יש לו מנוחה בשינה, וגם מודיעים לו לפעמים איזה דבר טוב, [כדי] שיקבל עולמו בשלימות, ולא יהיה לו לעולם הבא כלום.

זוהר ח"י ח"ב דף שנה:

יספר חלמו רק לאוהבו הנאמן או לצדיק גמור
צריך לזוהר שלא לספר שום חלום, אלא למי שהוא אוהב נאמן שלו, או לצדיק גמור.

זוהר ח"י ח"ב דף שנה:

ענין החלום

ענין החלום הוא רושם מוחין דגדלות קוסטא דחיותא שנשאר בגוף שהוא סוד הנפש מוחין דקטנות והוא סוד קטנות והסתרה המסתיר החיות לכן דברי החלום סתומים שקטנות אלהים מכסה ומעלים את החיות של שלשה הוויית גי חלם.

זוהר ח"י ח"ב דף קמט.

לומר 'רבון' לבטל חלום רע

באיזה מקומות בטלו לומר 'רבון' לבטל חלום רע, כי סברי שאינו מועיל אלא ביום שראה החלום, וזה אינו אמת, אעפ"י שאין נושאין כפיהם אלא מרגל לרגל מועיל לבטל כל החלומות רעים שראה עד היום, וראוי לכל הקהל שיאמרו רבון.

ואם חל בשבת לא יאמרו כל הקהל 'רבון', אלא אותו שידוע שחלם לו חלום רע, דגם זה בודק לבטל חלום רע, וזהו כוונת הגאונים שלא יאמרו מי שלא חלם לו חלום רע דבשבת אין אומרים תחנונים.

שוה"ט' סימן קל ס"א

חלום בשבת

בשבת לא יאמרו 'רבון' אלא אם כן חלם לו בשבת זו מותר, דבדוק הוא לבטל ולהפוך חלום מרע לטוב.

שוה"ט' סימן קל סק"א

נוסח רבון העולמים

רבון העולמים אני שלך וחלומותי שלך, חלום חלמתי ואיני יודע מה הוא, יהי רצון מלפניך הוי"ה אלקיני ואלקי אבותינו, שיהיו כל חלומותי עלי ועל כל ישראל לטובה, בין חלומות שחלמתי על עצמי, ובין חלומות שחלמתי על אחרים, ובין חלומות שחלמו אחרים עלי. אם טובים הם חזקם ואמצם לחלומותי של יוסף הצדיק, ואם צריכים

תפלת 'רבון'.

שוה"ט' סימן קל ס"ה

חלם שנפל לו שן

חלם שנפל לו שן רחמנא ליצלן הוא חלום מסוכן (שו"ע סימן רפח ס"ה), וילך לאוהבו ויפתרו שזה מורה על שנפל שונאו לפניו, או שיהיה נעקר מן העולם, זה הפתרון מרבי **יואל בעש"ט**. ואני רגיל לפותרו כדרשות חז"ל (ברכות נו:). שיוזמין לו הקב"ה פרנסתו בלי טורח די ספוק, בלי טורח וטחינה, כי השיניים מורין על טורח הפרנסה, וזה שחלם שנפל לו שן מורה שלא יצטרך עוד לטרוח אחר פרנסתו, ויהיה פרנסתו מזומנת לפניו בכל עת ובכל זמן בלי טורח, וצריך לומר כך בפה מלא. ואחר כל זה אם יש בו כח יתענה.

שוה"ט' סימן רכ ס"א

חלם שהוא יוה"כ או נעילה

וכן חלם לו שהוא יום הכיפורים, ילך לאוהבו ויפתרו שהקב"ה מחל לו עונותיו הרבים. ראה נעילה, ילך לאוהבו ויפתרו שהקב"ה חתם לו שיהיה לו חיי עוה"ב, אעפ"כ יתענה אם ראה נעילה וכל כיוצא בזה. וגם כן אחר הפתרון יעשה לו **הטבת החלום**, כמבואר בסידור **האר"י**, ויכבד ויענג השבת בכל ג' סעודות, ולא כל ימיו להתענות על חלום מוטב אעפ"כ לא ישים על לבו כל כך, החלומות שוא ידברו (זכריה ב) על הרוב, והכל לפי האדם.

אשה תתענה על כל חלומותיה, ויטיב לה

מהאל הטוב אכ"י"ר.

שוה"ט' סימן רכ ס"א

חלם על מעות מעשר שני של אביו

[איתא בירושלמי (מעשר שני פ"ד הי"ב)] הרי שהיה מצטער על מעותיו של אביו [של מעשר שני היכן הם ו]נראה לו בחלום כך וכך הם ובמקום פלוני הם. אתא עובדא קומי רבנין אמרין דברי חלומות לא מעלין ולא מורדין. רבי יונה בעי מצטער וחמי ואת אמרת הכין. אמר רבי אסי לא מיסתברא אלא בההוא דלא מצטער וחמי ברם הכא כמה דבר נש הוי הוא חלים. אמר רבי אבין מאן דעביד יאות יעביד כרבי אסי. [ע"כ].

שמחלק בין חלום שבא לו מהרהורים וצער שאין בו ממש ודאי, אבל אם ראה חלום זך ונקי מי שעושה הטוב והישר יחוש לד' אסי ויאכלם בטהרה בירושלם בקדושת מעשר, ורבינו (רמב"ם מע"ש פ"ו ה"ו) לא הביא זה דאינו אלא למאן דחש לטוב והישר.

מעשה ארג' מעשר שני פ"ד הי"ב

הטבת חלום

שמעתי ממורי **הבעש"ט** זלה"ה (תולדות פרשת נח יא): ענין הטבת חלום פירש מורי זלה"ה בשם רבו לקשר דין המלכות בבינה. ופירש בי למצוא שורש חסד בתוך הדין של החלום אז נמתק הדין משורש חסד הזה ונעשה באמת חסד וכו'.

אור עינים' חלק ב ערך חלום

יסוד צדיק

חלומות תלוי ביסוד צדיק כמו יוסף בעל החלומות, אבל נביאים הם למעלה בנצח והוד.

דמשק אליעזר' פקודי על דף רמז:

רפואה רפאם כמי מרה על ידי משה רבינו וכמרים מצרעתה וכחזקיה מלך יהודה מחליו וכמי יריחו על ידי אלישע, וכשם שהפכת קללת בלעם מרעה לטובה כך תהפוך כל חלומותי לטובה ולברכה, ותביא עלי ברכת כהניך ותשמרינו ותחינו ותרצנו בשלום.

שוה"ט' סימן קל ס"ב

ה'מגן אברהם' (סימן קל סק"ב) מביא לבקש על חבירו תחלה כדי שיהיה הוא נענה תחלה, ולכאורה הוא היפך הגמרא (ברכות נה:), אבל המג"א לא קאי אלא על מה שחידשו לומר 'שחלמתי על אחרים', שזה יאמר קודם 'חלומות שחלמו אחרים עלי', אבל נוסח הגמרא הוא 'שחלמתי על עצמי', שמתחלה צריך לכפר בעדו, ואחר כך מה שחלם על אחרים שהם כאן בבית הכנסת, ואחר כך יבקש על מה שחלמו אחרים, ומקיים הכל מתחלה על עצמו וגם נענה תחלה.

שוה"ט' סימן קל סק"ב

פעם אחת 'רבון'

אין צריך לומר אלא פעם אחת 'רבון' בכל שלשה ברכות, ויתחיל בעת המשך **וישמך** ויסיים לטובה, ואחר כך **ב'ויחנך** יאמר בין חלומות ויסיים יוסף הצדיק, **ובשלוש'** יסיים עד בשלום. כי לא נמצא בגמרא ופוסקים ראשונים לומר שלשה פעם 'רבון', על כן במקומות שאין הכהנים מאריכין בניגון, יאמר פעם אחת כפי שסדרתי.

שוה"ט' סימן קל ס"ד וסק"ג

הכהנים יאריכו בסיום הברכות

יאריכו הכהנים ב'וישמך', **ויחנך**, **שלוש'**, כדי שיאמרו הקהל 'רבון' לבטל חלומות רעות, וזה מבואר בגמרא (ברכות נה:). ובזהר (ח"ג קמז:). ובדברי מרן האר"י (פע"ח שער חזרת העמידה פ"ז ובשעה"כ בנוסח התפלה), ומי שאינו עושה כן עתיד ליתן את הדין.

שוה"ט' סימן קכח ס"ד

הכהנים יזהרו להאריך מעט בסיום הברכות, **ובשלוש'** יאריכו מעט יותר כדי שייסימו הקהל

